

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

Báo cáo phát hiện ra rằng các mối đe dọa đối với các nghị sĩ Đông Nam Á tăng đột biến trong năm qua

Theo một báo cáo mới của tổ chức Các Nhà Lập Pháp ASEAN vì Nhân Quyền (ASEAN Parliamentarians for Human Rights -- APHR), các nhà lập pháp trên khắp Đông Nam Á đã phải đối mặt với những lời đe dọa và quấy rối gia tăng đáng kể trong năm qua, một phần do cuộc đảo chính quân sự ở Myanmar, nhưng cũng một phần là do những diễn biến đáng lo ngại ở những nơi khác trong khu vực.

The báo cáo mới “Các nghị sĩ gặp rủi ro: Sự trả đũa chống lại các nghị sĩ đối lập ở Đông Nam Á vào năm 2021” của APHR, số lượng nghị sĩ Quốc hội bị giam giữ ở Đông Nam Á đã tăng đáng kể trong năm nay, từ con số một người vào năm 2020 lên con số 91 vào năm 2021. Mức tăng đột biến này phần lớn là do những diễn biến ở Myanmar - nơi quân đội nắm chính quyền trong một cuộc đảo chính vào tháng 2, tuy nhiên cũng có những diễn biến đáng báo động ở những nơi khác trong khu vực, bao gồm Thái Lan, Philippines và Malaysia. Mặc dù không nêu chi tiết trong báo cáo, các nhà lập pháp đối lập trước đây cũng đã được nhắm đến ở Campuchia.

"Năm nay lại là một năm đen tối nữa đối với nhân quyền ở Đông Nam Á, và khi khu vực của chúng ta ngày càng hiểu sâu hơn về chủ nghĩa độc tài, các nhà lập pháp được bầu chọn đã nằm trong số những đối tượng bị nhắm mục tiêu nhiều nhất, đặc biệt là những người ủng hộ sự tôn nghiêm cơ bản, nhân quyền và dân chủ". Ông Teddy Baguilat Jr, một Thành viên trong Ban Quản trị APHR và cựu Thành viên Quốc hội Philippines cho biết. "Các diễn biến ở Myanmar đặc biệt đáng lo ngại, nơi phe đối lập chính trị bị chính quyền tấn công, nhưng cũng có những lo ngại ở nơi khác, với việc các chính phủ sử dụng COVID-19 để làm suy yếu các nghị sĩ đối lập và làm xói mòn vai trò giám sát quan trọng của họ trong một nền dân chủ."

Ông Baguilat cho biết thêm: *"Ngoài việc các nghị sĩ bị nhốt chỉ vì hoàn thành nhiệm vụ của họ với tư cách là người đại diện cho người dân, chúng tôi cũng đã chứng kiến những lời đe dọa đối với các nhà lập pháp vì họ đã thực hiện công việc của họ, cũng như các chiến dịch quấy rối tư pháp và thông tin sai lệch, nhằm mục đích vừa làm mất uy tín của họ và vừa buộc họ im lặng"*.

Trong bối cảnh thảm họa nhân quyền đang diễn ra ở Myanmar, phe đối lập chính trị, đặc biệt là các thành viên của Liên đoàn Quốc gia vì Dân chủ (National League for Democracy - NLD), đã giành chiến thắng trong cuộc bầu cử năm 2020, là một trong những mục tiêu nổi

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

bật nhất. Chính quyền đã đình chỉ tất cả các nghị viện quốc gia và địa phương, đồng thời tước bỏ ghế của các nghị sĩ được bầu một cách dân chủ mà không có sự biện minh hợp pháp hoặc hợp hiến. Ít nhất 90 nghị sĩ vẫn bị giam giữ hoặc quản thúc tại gia, trong khi nhiều người khác đã đi trốn để tránh số phận tương tự.

"Không bằng lòng với việc đánh cắp kết quả của cuộc bầu cử năm 2020 khỏi người dân, chính quyền quân sự ở Myanmar đã tìm cách biện minh cho việc giành quyền lực của mình bằng cách đóng cửa quốc hội, tuyên bố các nhóm do các nghị sĩ được bầu cử dân chủ thành lập là 'bất hợp pháp' và bỏ tù gần 100 nghị sĩ đó bằng những cáo buộc giả mạo nhất," Charles Santiago, Chủ tịch APHR và một nghị sĩ Malaysia cho biết. "Trong năm qua, người dân Myanmar đã tuyên bố rõ ràng rằng đại diện của họ là ai - những người mà họ đã bầu trong cuộc bầu cử năm 2020 - và tất cả các tổ chức quốc tế, bao gồm cả ASEAN, phải lên án quân đội Myanmar bằng những điều khoản mạnh mẽ nhất có thể, kêu gọi thả tự do người bị giam giữ tùy tiện kể từ cuộc đảo chính, kể cả các nghị sĩ, và để đất nước được đưa trở lại con đường dân chủ. "

APHR cho biết, trong khi tình hình ở Myanmar chiếm ưu thế trên các mặt báo, các nhà lập pháp cũng gặp rủi ro ở những nơi khác ở Đông Nam Á, đặc biệt là Malaysia, Philippines và Thái Lan.

Tại Malaysia, vào tháng giêng 2021, chính phủ của Thủ tướng Muhyiddin Yassin khi đó đã sử dụng đại dịch COVID-19 như một cái cớ để áp đặt tình trạng khẩn cấp, trong khi quốc hội bị đình chỉ trong hơn 07 tháng. Các chính trị gia đối lập nằm trong số những đối tượng bị nhắm tới trong cuộc đàn áp ngày càng gia tăng đối với những người bất đồng chính kiến, với ít nhất 10 nhà lập pháp bị thẩm vấn hoặc buộc tội vì bày tỏ chỉ trích liên quan đến vi phạm nhân quyền hoặc đình chỉ quốc hội.

Tại Philippines, các chiến dịch cung cấp thông tin sai lệch, những lời đe dọa và cái gọi là “gắn thẻ đỏ” của các nhà lập pháp đối lập đã gia tăng một cách đáng báo động trước cuộc tổng tuyển cử diễn ra vào năm 2022, trong khi Tổng thống Rodrigo Duterte và các quan chức cấp cao khác đưa ra những cáo buộc vô căn cứ chống lại các nhà lập pháp cánh tả, với lý lẽ rằng họ ủng hộ một cuộc nổi dậy có vũ trang của cộng sản. Thượng nghị sĩ Leila de Lima vẫn ở trong tù, và hiện đã bị giam giữ tùy tiện trong gần 5 năm.

Trong khi đó, tại Thái Lan, chính phủ và các đồng minh của họ tiếp tục san bằng các vụ án hình sự chống lại các nhà lập pháp Đảng Tiến lên (Move Forward Party - MFP), trong khi

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

các nghị sĩ đối lập cũng là mục tiêu của lạm dụng phổ biến trên mạng, thường thông qua các "hoạt động thông tin" có sự phối hợp cao do các bên liên quan đến nhà nước điều phối.

"Một cuộc tấn công vào một nghị sĩ là một cuộc tấn công vào nền dân chủ. Hành vi quấy rối có hệ thống đối với các nghị sĩ - dù trực tuyến, trực tiếp, tu pháp hay theo cách khác - rõ ràng là nhằm ngăn cản họ thực hiện công việc của mình và thay mặt người dân đóng vai trò đối trọng quyền lực," Ông Baguilat cho biết: "Vai trò của các nghị sĩ là hoàn toàn quan trọng trong một nền dân chủ, đặc biệt là trong thời kỳ đại dịch kéo dài hai năm qua, hoặc trong cách tiếp cận bầu cử, như trường hợp của Philippines và Campuchia."

Ông Baguilat chia sẻ thêm: "Trong bối cảnh cuộc tấn công vào nền dân chủ mà chúng ta đang chứng kiến trên khắp khu vực, những người làm việc để bảo vệ nó phải đoàn kết lại và hành động như một tiếng nói thống nhất. Chúng tôi kêu gọi các chính phủ của chúng ta trên khắp Đông Nam Á thực hiện mọi biện pháp có thể để bảo vệ nhân quyền của tất cả các nghị sĩ và kêu gọi các nghị sĩ đồng nghiệp của chúng ta tố giác, lên án những hành vi lạm dụng mà họ thấy mọi lúc".